

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH**

NGUYỄN THỊ HUỆ

**THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO
HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG THANH TRA TÀI CHÍNH
TỈNH QUẢNG NINH**

**Chuyên ngành: Quản lý Kinh tế
Mã số: 60 34 01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Đỗ Quang Quý

THÁI NGUYÊN - 2012

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan bản luận văn là công trình nghiên cứu khoa học độc lập của tôi. Các số liệu và kết quả nêu trong luận văn là trung thực và có nguồn gốc rõ ràng./.

TÁC GIẢ LUẬN VĂN

NGUYỄN THỊ HUỆ

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến Quý thầy cô, Ban Giám hiệu, phòng Quản lý Đào tạo khoa sau Đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện để tôi học tập, hoàn thành chương trình cao học và viết bài luận văn.

Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc đến Phó Giáo sư – Tiến sĩ Đỗ Quang Quý đã dành nhiều thời gian và tâm huyết hướng dẫn chỉ bảo tận tình giúp tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp cao học của mình.

Nhân đây, tôi cũng xin chân thành cảm ơn Quý các anh, chị và Ban lãnh đạo sở Tài chính, Thanh tra tài chính tỉnh Quảng Ninh đã tạo điều kiện cho tôi nghiên cứu thu thập thông tin, tài liệu để hoàn thành bài luận văn.

Mặc dù đã có nhiều cố gắng để hoàn thiện bài viết luận văn, tuy nhiên không thể tránh khỏi những khiếm khuyết, thiếu sót, rất mong nhận được sự quan tâm, đóng góp quý báu của Quý thầy cô, các anh chị và các bạn. Tôi xin chân thành cảm ơn./.

Quảng Ninh, tháng 7 năm 2012
Học viên

Nguyễn Thị Huệ

MỤC LỤC

Trang phụ bìà.....	i
Lời cam đoan.....	ii
Lời cảm ơn	iii
Mục lục.....	iv
Danh mục các chữ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	3
4. Đóng góp mới của luận văn.....	3
5. Bố cục của luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ TÀI CHÍNH VÀ THANH TRA TÀI CHÍNH ĐỐI VỚI ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP TỰ CHỦ TÀI CHÍNH	5
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý tài chính và thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính	5
1.1.1. Những vấn đề chung về đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	5
1.1.2. Cơ sở lý luận về thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính	9
1.1.3. Những vấn đề cơ bản về thanh tra tài chính.....	14
1.2. Nội dung cơ bản của công tác thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	19
1.2.1. Nội dung thanh tra cụ thể như sau	20
1.2.2. Những nhân tố ảnh hưởng của thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	26

1.3. Cơ sở thực tiễn và những kinh nghiệm trên thế giới và ở Việt Nam về thanh tra tài chính	30
1.3.1. Kinh nghiệm thanh tra tài chính của một số nước	30
1.3.2. Những bài học kinh nghiệm có thể vận dụng trong điều kiện hiện nay ở Việt nam và tỉnh Quảng Ninh.....	32
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	35
2.1. Hệ thống các câu hỏi cho nghiên cứu.....	35
2.1.1. Câu hỏi 1	35
2.1.2. Câu hỏi 2	35
2.1.3. Câu hỏi 3	36
2.1.4. Câu hỏi 4	36
2.1.5. Câu hỏi 5	36
2.1.6. Câu hỏi 6	36
2.1.7. Câu hỏi 7	37
2.2. Phương pháp nghiên cứu	37
2.1.1. Phương pháp thu thập thông tin, tài liệu	37
2.1.2. Phương pháp xử lý thông tin.....	37
2.1.3. Phương pháp phân tích thông tin, số liệu.....	38
2.1.4. Phương pháp tổng hợp, khái quát hóa.....	38
2.1.5. Phương pháp duy vật biện chứng, duy vật lịch sử.....	38
2.1.6. Phương pháp chuyên gia	39
2.2. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu đề tài.....	39
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU HOẠT ĐỘNG THANH TRA TÀI CHÍNH ĐỐI VỚI ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TỈNH QUẢNG NINH.....	40
3.1. Khái quát về tình hình kinh tế xã hội tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2009 - 2011	40
3.2. Tình hình thực hiện các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính tại tỉnh Quảng Ninh.....	44

3.2.1. Khái quát chung về các đơn vị sự nghiệp công lập.....	44
3.2.2. Những kết quả đạt được	46
3.2.3. Những mặt tồn tại, hạn chế của đơn vị sự nghiệp công lập.....	52
3.3. Thực trạng hoạt động thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính tại tỉnh Quảng Ninh.....	54
3.3.1. Cơ sở pháp lý của hoạt động thanh tra tài chính.....	54
3.3.2. Thực trạng và những khó khăn về tổ chức và hoạt động Thanh tra Tài chính tại tỉnh Quảng Ninh.....	56
3.3.3. Những mặt hạn chế của công tác thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	62
3.3.4. Đánh giá những nguyên nhân hạn chế của công tác thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	65
Chương 4. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HOẠT ĐỘNG THANH TRA TÀI CHÍNH ĐỐI VỚI CÁC ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP CÔNG LẬP TỰ CHỦ TÀI CHÍNH TẠI TỈNH QUẢNG NINH TRONG THỜI GIAN TỚI	68
4.1. Quan điểm, định hướng và mục tiêu hoàn thiện.....	68
4.1.1. Quan điểm, định hướng.....	68
4.1.2. Những mục tiêu cơ bản	70
4.2. Các giải pháp nâng cao hoạt động thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.....	71
4.2.1. Hoàn thiện về cơ chế, chính sách quản lý của Nhà nước đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính	71
4.2.2. Hoàn thiện hệ thống văn bản pháp lý về công tác thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính	73
4.2.3. Hoàn thiện hoạt động thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính	76
4.3. Một số điều kiện thực hiện giải pháp	81
4.3.1. Đối với Thanh tra Chính phủ	81
4.3.2. Đối với Thanh tra Bộ Tài chính	81
4.3.3. Đối với Ủy ban Nhân dân tỉnh Quảng Ninh	81
4.3.4. Đối với cơ quan Kiểm toán	82
KẾT LUẬN	83

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

DNNN	:	Doanh nghiệp nhà nước
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
NSNN	:	Ngân sách nhà nước
KBNN	:	Kho bạc Nhà nước
GD&ĐT	:	Giáo dục và đào tạo
TSCĐ	:	Tài sản cố định
TNDN	:	Thu nhập doanh nghiệp
TNCN	:	Thu nhập cá nhân
TW	:	Trung ương
UBND	:	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1:	Tình hình các đơn vị sự nghiệp công tại tỉnh Quảng Ninh (năm 2009- 2011).....	44
Bảng 2:	Bảng tổng hợp kết quả giao quyền tự chủ tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tại tỉnh Quảng Ninh.....	47
Bảng 3:	Bảng tổng hợp về kết quả thực hiện Nghị định số 43/2006/NĐ-CP của Chính phủ tại tỉnh Quảng Ninh.....	50
Bảng 4:	Tổng hợp số liệu thanh tra theo lĩnh vực tại các đơn vị sự nghiệp tự chủ tài chính (năm 2009 - 2011)	59
Bảng 5:	Bảng tổng hợp nội dung sai phạm phát hiện qua thanh tra tại các đơn vị sự nghiệp tự chủ tài chính tại tỉnh Quảng Ninh.....	59

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài

Đổi mới cơ chế quản lý, đặc biệt là quản lý tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập là một chủ trương lớn của Đảng và Nhà nước ta. Tại Kết luận số 37- TB/TW ngày 26/5/2011 của Bộ Chính trị, Đảng ta đã thể hiện quyết tâm chính trị mạnh mẽ: “Đổi mới cơ chế hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập, đẩy mạnh xã hội hóa một số loại hình dịch vụ sự nghiệp công”. Đây được coi là một trong những nhiệm vụ then chốt, góp phần hoàn thiện thể chế của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, thực hiện mục tiêu đến năm 2020 đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

Nghị định 43/2006/NĐ-CP ngày 25/4/2006 ra đời quy định quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm về thực hiện nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, biên chế và tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập. Đây được coi là cơ sở pháp lý là điểm mốc quan trọng trong quá trình chuyển đổi tư duy về quản lý kinh tế, tài chính của các đơn vị sự nghiệp công lập.

Thực hiện chủ trương giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm đối với các đơn vị sự nghiệp công lập, những năm qua nhiều đơn vị đã thực hiện việc giao quyền tự chủ. Các đơn vị này đã huy động được một số lượng lớn tiền vốn của các tổ chức, cá nhân tham gia đầu tư, mở rộng quy mô hoạt động, nâng cao hiệu quả và chất lượng dịch vụ đáp ứng yêu cầu của xã hội. Bên cạnh kết quả đạt được thì những vấn đề về quản lý tài sản Nhà nước tại đơn vị; chế độ đãi ngộ đối với lao động; những thay đổi về hình thức và nội dung quản lý tài chính trong và sau quá trình giao quyền tự chủ.... đã đặt ra yêu cầu mới đối với công tác thanh tra tài chính trong giai đoạn hiện nay và những năm tiếp theo.

Mặc dù trong những năm qua, công tác thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập đã có những thay đổi phù hợp với thực tế; kết quả thanh tra đã góp phần quan trọng vào việc nâng cao năng lực quản lý tài chính của các đơn vị, tuy nhiên sự thay đổi về cơ chế trong lĩnh vực sự nghiệp công lập, đòi hỏi công tác thanh tra tài chính phải ngày càng hoàn thiện hơn, phù hợp với yêu cầu quản lý, góp phần đẩy nhanh tiến trình đổi mới cơ chế hoạt động, cơ chế tài chính trong hệ thống các đơn vị sự nghiệp công lập.

Xuất phát từ thực tế trên, vấn đề nghiên cứu nhằm hoàn thiện quy trình, nội dung công tác thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính là một yêu cầu cần thiết. Vì thế, tác giả đã lựa chọn đề tài: ***“Thực trạng và giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thanh tra tài chính tỉnh Quảng Ninh”*** để làm luận văn tốt nghiệp cao học của mình.

2. Mục tiêu nghiên cứu

Luận văn nghiên cứu những vấn đề cơ bản về tình hình tài chính của đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ về tài chính.

Hệ thống hóa cơ sở lý luận của quản lý tài chính và công tác thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập từ đó góp phần phát triển lý luận, đánh giá tình hình công tác thanh tra tài chính nói chung và thanh tra tài chính đối với các đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính nói riêng trong giai đoạn hiện nay.

Làm rõ về công tác thanh tra tài chính và vị trí ảnh hưởng của nó đối với công tác quản lý nhà nước về hoạt động thanh, kiểm tra.

Nghiên cứu thực trạng công tác thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính trên cơ sở phân tích đánh giá những kết quả đạt được, những hạn chế và nguyên nhân gây hạn chế của công tác thanh tra tài chính đối với đơn vị sự nghiệp công lập tự chủ tài chính.